

Practitioner's Guide:

សេណារីយ៉ូ (Scenarios)

Deutsche Gesellschaft für
Technische Zusammenarbeit
(GTZ) GmbH

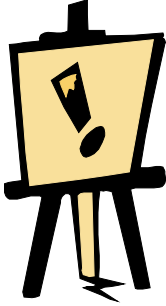
Bundesministerium für
wirtschaftliche Zusammenarbeit
und Entwicklung

Ministry of Land
Management, Urban
Planning and
Construction

សេណារីយ៉ោ (Scenarios)

បទអត្តាធិប្បាយសង្ខេប :

សេណារីយ៉ោប្រមើលមើលពីស្ថានភាពនៃអនាគតរបស់ប្រព័ន្ធមួយដែលផ្អែកទៅលើការសន្និដ្ឋាន នានា អំពីទំនាក់ទំនងទៅវិញទៅមក និងលក្ខខណ្ឌនានាដែលកើតមានពីខាងក្រៅ ។ សេណារីយ៉ោកសាងឡើងពីបទអត្តាធិប្បាយអំពី លក្ខខណ្ឌបច្ចុប្បន្ន និងការបកស្រាយពន្លាតអំពីលក្ខខណ្ឌនានា នៅពេលអនាគត ។ ការទស្សនាផ្អែកទៅលើឧបសគ្គនានាកើតមានពីមជ្ឈដ្ឋានខាងក្រៅ ដើម្បីកែប្រែហើយនឹងទំនាក់ទំនងទៅវិញទៅមករវាងប្រព័ន្ធនានានៅក្នុងដំណើរ ការរីកចម្រើនពីលក្ខខណ្ឌនានា បច្ចុប្បន្នឆ្ពោះទៅរកស្ថានភាពមួយចំនួននៅអនាគត ។

ការវិភាគបែបសេណារីយ៉ោ គឺជាដំណើរការនៃទំនាក់ទំនង ទៅវិញ ទៅមក ដែលជំរុញឱ្យក្រុមមួយនៅក្នុងដំណើរ ការកំណត់កកត្តាគន្លឹះមួយ ចំនួនដូចជា ការ បង្កើត និងរក្សាកសណារីយ៉ោដើម្បីរៀនសូត្រអំពីបរិស្ថានខាងក្រៅ និង ការភ្ជាប់ការ សន្និដ្ឋាននានាទៅក្នុងការសំរេចរបស់ស្ថាប័ន ។វិធីសាស្ត្រតាមបែបសេរីជួយដល់ការផ្លាស់ប្តូរ និងការចំរាញ់ យកនូវគំនិតនានា និងការជំរុញនូវការគិតគូរប្រកបដោយផលិតភាព ។

សេណារីយ៉ោអាចមានលក្ខណៈជាសេណារីយ៉ោបង្ហាញពីស្ថានភាពសំរាប់ចំនុចទោលទៅអនាគតឬអាចជាសេណារីយ៉ោបង្ហាញពីការវិវត្តន៍ ដែលតាមបទដ្ឋានអំពីការ វិវត្តន៍របស់ប្រព័ន្ធជាប្រចាំ ។

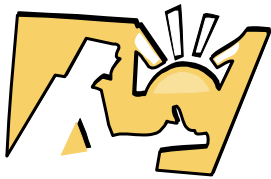
វិធីសាស្ត្រសេណារីយ៉ោអាចយកទៅប្រើប្រាស់សំរាប់ :

- ▶ កំណត់និងបញ្ជាក់អំពីកត្តាសំខាន់ៗសំរាប់ការជជែកវែកញែក ក្នុងចំណោមអ្នកសំរេចថ្នាក់គោលនយោបាយ និងក្រុមដែលពាក់ព័ន្ធ ។
- ▶ កសាងនូវប្រព័ន្ធសង្គមមួយដែលមានអាកប្បកិរិយាតាមបែបការរៀបរាប់ និងឌីណាមិច ។
- ▶ ផ្តល់នូវសមាសធាតុផ្សំសំរាប់ប្រើក្នុងបច្ចេកទេស ។
- ▶ ផ្តល់នូវក្របខ័ណ្ឌសំរាប់ការទស្សនាគោលនៃលក្ខខណ្ឌដែលចង់បាននៅពេលអនាគត ។

សេណារីយ៉ោ (Scenarios)

អ្នកដែលរោមប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រសំខាន់ៗគឺ :

គោលបំណងនៃវិធីនេះ

អ្នករៀបចំកសាងផែនការថ្នាក់តំបន់ ស្រុក ថ្នាក់តំបន់ ឧស្សាហកម្ម អ្នករៀបចំកសាងផែនការ របស់ សហគ្រាស ឬ ក្រុមហ៊ុន ។ល។

ការវិភាគអំពីស្ថានភាព(សេណារីយ៉ោ) ចាប់កំណើតមកពីវិស័យ យោធាដែលប្រើប្រាស់ជាឧបករណ៍សំរាប់ ការរៀបចំ កសាងផែនការទ័ ទៅសម័យក្រោយសង្គ្រាមលោកលើទី២ ។ តាំងពីក្រុមហ៊ុន Ganeral Electric និងRoyal Datch និង ក្រុមហ៊ុន Shell ដែលបានអនុម័តយកការអនុវត្តនៅចុងទស្សវត្សរ៍ ១៩៦០ វិធីសាស្ត្រនេះត្រូវបានលើកយកមកប្រើប្រាស់ជាប្រចាំ នៅក្នុងការសំរេចជាយុទ្ធសាស្ត្រគាំទ្រនៅក្នុងស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ ។ ចាប់តាំង ពីពេលនោះមកការអនុវត្តអំពីការវិភាគសេណារីយ៉ោ ត្រូវបានបង្វែរទៅវិស័យមួយចំនួន នៃសហគមន៍អ្នកធ្វើ ជំនួញគឺជំនួញទៅដល់ការផលិត និងលក់ភេសជ្ជៈ ពីវិស័យគាំទ្រអតិថិជនរហូត ដល់វិស័យសេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ។ នៅក្នុងកំឡុងពេលពីរទសវត្សរ៍ ឆ្លងមក នេះគ្រឹះស្ថានរបស់រដ្ឋាភិបាលក៏បានបង្កើនការទទួលយកការវិភាគសេណារីយ៉ោ ទៅប្រើក្នុងដំណើរការថ្នាក់គោលនយោបាយជាយុទ្ធសាស្ត្រ ។ ការប្រើប្រាស់ការវិភាគ សេណារីយ៉ោត្រូវបានប្រើប្រាស់ ជាប្រពៃណីសំរាប់គោលបំណង ការរៀបចំផែនការនានា។ ក៏ប៉ុន្តែនៅក្នុងកំឡុងពេល១៥ឆ្នាំកន្លងមកវិធីសាស្ត្រនេះបាន ក្លាយជាវិធីសាស្ត្រដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់កាន់តែពេញពេញ ។ បច្ចុប្បន្ននេះការអនុវត្ត មានភាពប្លែកៗគ្នាពីការរៀបចំ កសាងផែនការរហូតដល់ការកសាង ក្រុមការកសាង ទស្សនទាន អំពីការអភិវឌ្ឍន៍រហូតដល់ការបង្កើនការទទួលខុសត្រូវនិងការ ទាក់ទងគ្នាទៅវិញទៅមក ។

សេណារីយ៉ោ (Scenarios)

គោលបំណងនៃវិធីនេះ

ទិដ្ឋភាពជាក់លាក់នៃការវិភាគសេណារីយ៉ោនាពេលបច្ចុប្បន្ន គឺការចូលរួមនៃអ្នកធ្វើការសំរេច និងភាគីពាក់ព័ន្ធ សំខាន់ៗដទៃទៀត នៅក្នុងដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍សេណារីយ៉ោ ។ ការចូលរួមរបស់ពួកគេ អាចមានត្រឹមតែការជួប សំភាសន៍តែមួយលើកប៉ុណ្ណោះ ក៏ប៉ុន្តែវាក៏អាចមានរូបរាងដទៃទៀតដៃដូចជាតាមការចូលរួមសិក្ខាសាលាញឹកញាប់ ដែលអាចរៀបចំសំរាប់រយៈពេលច្រើនថ្ងៃក្នុងសិក្ខាសាលានិមួយៗ ។ ការវិភាគ សេណារីយ៉ោមានសមាសធាតុពីរគឺ ការកសាងសេណារីយ៉ោ សំរាប់ជំរើស ច្រើនប្រភេទដែលពាក់ព័ន្ធនឹងស្ថាប័នច្បាស់លាស់ណាមួយ និង ការភ្ជាប់ ទៅ នឹងបរិបទរបស់សេចក្តីសំរេចនានារបស់ស្ថាប័ននោះ ។ សេណារីយ៉ោ ត្រូវបាន កសាងនៅក្នុងបែបបទចំនួន ៣ ទៅ ៤ប្រភេទដើម្បីសិក្សាថាតើស្ថាប័ន ឬ ជំរើសមួយ ក្នុងចំណោមជំរើសនានារបស់ស្ថាប័ននោះនឹងមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវ នៅក្នុងជំរើស និមួយៗនាពេលអនាគតដែរឬទេ? ។ ទោះបីជាមុខជំនួញមួយចំនួនស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័ន ដែលបានពិគ្រោះពិភាក្សាបាន កសាងមធ្យោបាយពិសេសផ្សេងៗសំរាប់ពួកគេដើម្បី កសាង សេណារីយ៉ោ ។ ជាទូទៅវិធីសាស្ត្ររៀនសូត្រពី សេណារីយ៉ោ ច្រើន តែច្របាច់ បញ្ចូលនូវសមាសធាតុនិមួយៗខាងក្រោមនៅក្នុងការកសាងសេណារីយ៉ោ :

- ▶ កំលាំងដែលជំរុញឬជះឥទ្ធិពលដល់ការបង្កើតជារូបរាង និងការដឹក នាំ រឿង ដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងករណី ពិសេសមួយណានោះ
- ▶ ភាពមានហេតុផលសមរម្យផ្តល់នូវការពន្យល់អំពីបុព្វហេតុនៃលក្ខណៈរបស់កំលាំង ពិសេស ឬ ភាគីពាក់ព័ន្ធ
- ▶ ករណីកំណត់នូវរឿងដែលភ្ជាប់បច្ចុប្បន្នកាលទៅនឹងស្ថានភាពចុងក្រោយ ។
- ▶ ស្ថានភាពចុងក្រោយរៀបរាប់អំពីអ្វីដែលនឹងកើតមានឡើងនៅចំនុចចុងបញ្ចប់នៃ ពេលវេលា ។

សេណារីយ៉ូ (Scenarios)

គោលបំណងនៃវិធីនេះ

វិធីសាស្ត្រនេះត្រូវបានដាក់តែងឡើងដើម្បីប្រឈមទៅនឹងគំនិតតុល្យភាពរបស់អ្នកចូលរួម ដោយ ការកសាង នូវជំរើសនានាដែល អាចទទួលយកបាននាពេល អនាគតហើយ បង្កើតនូវការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នារវាងសមាជិកទាំងអស់ ដែលជាញឹកញាប់ អ្នកទាំងអស់នោះ មកពីស្ថាប័នតែមួយ វិធីសាស្ត្រនេះសំរួលដល់ការផ្តោតប្តូរគំនិតគ្នាដោយសេរី និង សំបូរបែប ការគិតនានា និងការព្រួយបារម្ភផ្សេងៗ ។ ការវិភាគសេណារីយ៉ូគឺជានូវយុទ្ធសាស្ត្រ យល់ថា តើអ្វីខ្លះដែលអាច រកឃើញនិងថាតើការយល់ដឹងនោះយកទៅ ប្រើប្រាស់នៅក្នុងការរៀប ចំកសាងផែន ការយុទ្ធសាស្ត្រសំរាប់ស្ថាប័នណាមួយនោះ ។

សេណារីយ៉ោ (Scenarios)

ផលប្រយោជន៍

- ▶ សេណារីយ៉ោជួយបំភ្លឺនូវទំនាក់ទំនងទៅវិញទៅមកនៃទំហំផ្នែកចិត្តវិជ្ជាសង្គមសេដ្ឋកិច្ច នយោបាយនិង យោធា ក្នុងទំរង់មួយដែលអនុញ្ញាតឱ្យមាន ការយល់ដឹងនូវ ទំនាក់ទំនង ទៅ វិញ ទៅមកមួយចំនួននោះក្នុងពេលតែមួយ ។
- ▶ វិធីសាស្ត្រទាំងនេះមានសារៈប្រយោជន៍ពិសេសសំរាប់ការសំរេចនានាផ្នែកគោលនយោបាយ ។
- ▶ សេណារីយ៉ោជួយជំរុញ និងកែទំរង់ការស្រមៃស្រមៃ
- ▶ សេណារីយ៉ោជាទូទៅច្រើនតែមានតំលៃផ្នែកការបង្ហាញ និង គុណសម្បត្តិ សំរាប់ អ្នក ធ្វើការសំរេច ។

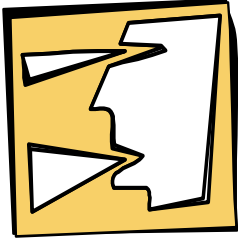
ជំនុំជំនាញ

- ▶ វិធីសាស្ត្រនេះគឺជាការកិច្ចដល់បុគ្គលក្នុងការលើកយកមកគិតគូរ និង ការទាយទុកឱ្យ បានជោគជ័យ នូវទំនាក់ ទំនងទៅ វិញទៅមកនៃទំហំផ្សេងៗគ្នានោះ (ឧទាហរណ៍ រវាងសង្គម នយោបាយ ។ល។) ។
- ▶ វិធីសាស្ត្រសេណារីយ៉ោទូលត្រូវមានពិភពពិសេសរបស់ខ្លួនដែលតំណាងឱ្យតែ ទស្សនៈរបស់ជំនាញ ការមួយចំនួនតែប៉ុណ្ណោះដែលបាន កសាងវិធីសាស្ត្រនោះ ហើយ ក៏គ្មានការធានាថាអនាគតពិតជាមានរូបរាងដូចដែលបានទាយទុកនោះ ទេ ។

សេណារីយ៉ោ (Scenarios)

គោលការណ៍និងដំណើរការទូទៅ

បច្ចេកវិទ្យាសេណារីយ៉ោបង្កើតនូវបទអត្ថាធិប្បាយអំពីស្ថានភាពអនាគតរបស់ប្រព័ន្ធ ។ ទំរង់របស់វាគឺជា បទអត្ថាធិប្បាយនៃមូលដ្ឋាននៃប្រព័ន្ធហើយនឹងរូបភាពកំរិតមធ្យមមួយ ឬច្រើនជាមួយនឹងបទអត្ថាធិប្បាយអំពីស្ថានភាពនៃ មជ្ឈដ្ឋានខាង ក្រៅ និង ឥទ្ធិពលនានានៅពិក្រាយបំរែបំរួលនៃការទស្សនាមួយ ។ គេអាចកសាងនូវសេណារីយ៉ោ ចំនួនមួយឬច្រើនដូចជាការកសាងសេណារីយ៉ោស្ថានភាពជំរើសនៅពេលតែ មួយឬ ក៏សេណារីយ៉ោបុណ្ណោះអាសន្នចំនួនមួយឬពីរដែលទស្សនាមួយអំពីប្រសិទ្ធិភាពនៃគោលនយោបាយខុសៗគ្នាទៅលើការអភិវឌ្ឍន៍នៃលក្ខខណ្ឌនានារបស់ប្រព័ន្ធ ។ អ្នកធ្វើការសំរេច និងភាគីពាក់ព័ន្ធដែលអាចប្រៀបធៀបសេណារីយ៉ោ ទាំងនេះសំរាប់ការ ពិនិត្យឡើងវិញ ។

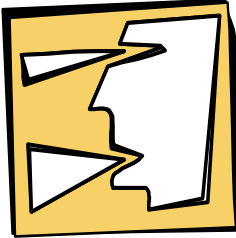
ដំណើរការសំខាន់ :

សមាសធាតុដ៏សំខាន់នៃការវិភាគសេណារីយ៉ោ គឺជាដំណើរការជាក្រុម នៃទំនាក់ទំនងទៅវិញទៅមក នៃការ បង្កើតជាប្រអប់អាគារ សំរាប់ការកសាងសេណារីយ៉ោ ។ ដំណើរការនេះជាទូទៅច្រើនតែយកទៅអនុវត្តនៅក្នុងសិក្ខា សាលាចំនួនពីរថ្ងៃដែលរៀបចំធ្វើឡើង នៅទីតាំងឆ្ងាយពីទីតាំងបរិស្ថានបំពេញការងារប្រចាំថ្ងៃនោះ ។ សមាសធាតុទី ២ គឺការអភិវឌ្ឍន៍នៃការកសាងសាច់រឿងសេណារីយ៉ោដ៏មានឥទ្ធិពលពិសំភារៈដំបូងទាំងនេះតាមរយៈការស្រាវជ្រាវផ្នែកព័ត៌មានមូលដ្ឋាន ដើម្បីរកកន្លែងអនុវត្តន៍នានា អំពីសាច់រឿងទាំងនោះដែលពុំសូវបានទទួលការចូលរួមហើយ ដែលច្រើនតែកសាង ឡើងដោយក្រុមការងារវិភាគសេណារីយ៉ោដ៏តូចមួយតែប៉ុណ្ណោះ ។ នៅក្នុងការសង្កត់ធ្ងន់នៃរបាយការណ៍បច្ចុប្បន្នទៅលើការចូលរួម យើងនឹងសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើការ រៀបចំសិក្ខាសាលាស្តីអំពី ការកសាងសេណារីយ៉ោ ផ្ទាល់តែម្តង ។

ជំហានទី១នៃដំណើរការនេះ គឺការកំណត់កត្តា ឬបញ្ហាគន្លឹះ ឬសំនួរនានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងស្ថាប័ននិងការបរិច្ឆេទពាក់ព័ន្ធនឹងកត្តា ឬបញ្ហាសំខាន់ៗនោះ ។ ក្រោយពីកិច្ចការនេះ មកលំហាត់នៃការពិភាក្សាចំរាញ់យកគំនិតសំខាន់ៗដើម្បី រកឱ្យឃើញនូវ គំនិតនានាពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហានានាដែលជាប្រធានបទត្រូវបានចាប់ផ្តើមអនុវត្តន៍ ។ ផ្អែកលើការពិភាក្សាចំរាញ់យកគំនិតសំខាន់ៗនេះ យើងអាចកំណត់ បានឥទ្ធិពលធំៗនិងទំនោរ ផ្សេងៗតាមរយៈការបែងចែកជាក្រុមនូវគំនិត ដែលទទួលបានពីការពិភាក្សា ដាក់ចូលទៅក្នុងប្រធានបទរួម ។

សេណារីយ៉ោ (Scenarios)

គោលការណ៍និងដំណើរការទូទៅ

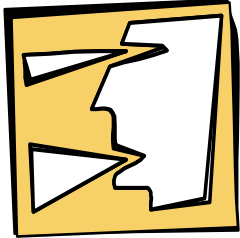
ជាញឹកញាប់ ប្រធានបទទាំងនេះមានកត្តាសង្គម វប្បធម៌ បច្ចេកទេស សេដ្ឋកិច្ច បរិស្ថាន និង នយោបាយដែលបង្ហាញពីព្រឹត្តិការណ៍ដ៏សំខាន់បំផុតនៅក្នុងបរិស្ថានខាង ក្រៅ ។ កត្តាទាំង នេះនឹងជំរុញដល់ការរៀបចំស្សទាយនានារបស់សេណារីយ៉ោ និងកំណត់ អំពីលទ្ធផល ដែលនឹងទទួលបាន ។ កិច្ចការនេះទាមទារ ឱ្យមានការបង្កើត នូវមធ្យោបាយនានា សំរាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងការរៀបចំស្សទាយនៅក្នុង សេណារីយ៉ោទំនោរសំខាន់ៗ និងឥទ្ធិពលធំៗនោះ ជាទូទៅគឺ :

- ▶ ឥទ្ធិពលធំៗ និងទំនោរសំខាន់ៗ ត្រូវតែបានកំណត់ជាអាទិភាព តាមលំដាប់លំដោយ ដើម្បីសំរេចជ្រើសរើសរក កត្តាដែលមានសារៈសំខាន់ជាងគេ និងកត្តាដទៃទៀត ដែលមាន លក្ខណៈគ្មានស្ថេរភាពជាងគេ ។
- ▶ កិច្ចការនេះផ្តល់នូវអត្ថន័យប្រើប្រាស់នៅក្នុងការរៀបចំស្សទាយ ។
- ▶ បន្ទាប់មក យើងបង្កើតជាប្រអប់នៃការរៀបចំស្សទាយផ្សេងៗគ្នាមួយចំនួន ពីអត្ថន័យដែលបានជ្រើសរើស មួយចំនួនតាមនេះ ។
- ▶ នៅពេលដែលបានកំណត់ អត្ថន័យរួចហើយ ក្រុមការងារនឹងបំពេញ បញ្ចប់នូវការ កសាង សេណារីយ៉ោនីមួយៗ ដោយ ការតាមដានបន្ទាត់អត្តាធិប្បាយ ចាប់តាំង ពីចំនុចចាប់ផ្តើម រហូតដល់ចំនុចបញ្ចប់ ។

ការងារអនុវត្តន៍ បន្តរហូតដល់ការរៀប ចំធ្វើសិក្ខាសាលាទាមទារឱ្យមានការ ស្រាវជ្រាវ ជាបណ្តោះអាសន្ន និង ការឆ្លុះបញ្ចាំង ការរៀបចំសរសេរសេណារីយ៉ោ និងស្វែងរក វិធីសាស្ត្រអនុវត្តន៍កិច្ចការនេះ ។ ឥទ្ធិពលដ៏សំខាន់ទំនោរ នានា និងភាព គ្មានស្ថេរភាព ទាំងអស់ត្រូវតែមានការស្រាវជ្រាវ

សេណារីយ៉ោ (Scenarios)

គោលការណ៍និងដំណើរការទូទៅ

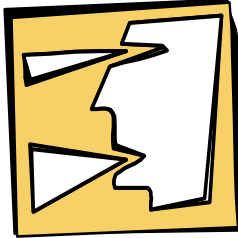

និយមន័យសំខាន់ៗ :

- ▶ ប្រព័ន្ធគឺជាការប្រមូលផ្តុំនូវសមាសភាពនានា ដែលមានទំនាក់ទំនង ទៅវិញទៅ មក ដើម្បី សំរេច បាននូវមុខងារ រួមមួយ ។
- ▶ សេណារីយ៉ោអំពីស្ថានភាព រៀបរាប់អំពីលក្ខខណ្ឌ និងព្រឹត្តិការណ៍នានា (ស្ថានភាពរបស់ប្រព័ន្ធ និងបរិបទ មជ្ឈដ្ឋានខាងក្រៅ) នៅពេលមួយនាអនាគតកាល ។
- ▶ សេណារីយ៉ោអន្តរកាល ទស្សនាប្រែប្រួលនានា នៅក្នុងសកម្មភាពជាជំរើសអំពីប្រព័ន្ធ នៅដំណាក់កាល ផ្សេងៗ គ្នានៅក្នុងការវិវត្តន៍របស់ប្រព័ន្ធ ។
- ▶ ទំហំនានារបស់ប្រព័ន្ធគឺជាការប្រមូលផ្តុំនៃមែកធាងរបស់ខ្លួនទាំងអស់ដែលការប្រមូលផ្តុំនីមួយៗបង្ហាញ ទស្សនៈគោលរបស់ប្រព័ន្ធ (ឧទាហរណ៍ ផ្នែកនយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច ។ល។) ។
- ▶ មែកធាងនានារបស់ប្រព័ន្ធរួមមាន សមាសធាតុនានារបស់សមាសភាពទាំងអស់ របស់ប្រព័ន្ធ និងទំនាក់ទំនង ទៅវិញទៅមកទាំងអស់នៅក្នុងចំណោមកត្តាទាំងនោះ ។
- ▶ ទិសដៅ គឺជាការសន្និដ្ឋានដ៏មានតម្លៃ ដែលឆ្លើយតបបាននឹងតំរូវការមួយ ឬច្រើន ឧទាហរណ៍ ដើម្បីបង្កើនគុណភាពនៅក្នុងការសិក្សា ។
- ▶ ឥទ្ធិពលគឺជាមែកធាងរបស់ប្រព័ន្ធដែលនាំឱ្យមានការប្រែប្រួលផ្សេងៗជាប្រចាំនៅក្នុងស្ថានភាព ប្រព័ន្ធ ។
- ▶ ស្ថានភាពជាមូលដ្ឋានរបស់ប្រព័ន្ធគឺជាចង្កោមឬបណ្តុំនៃលក្ខខណ្ឌនានា បច្ចុប្បន្នដែល រៀបរាប់ពីលក្ខណៈនានា របស់សេណារីយ៉ោ ។
- ▶ រូបភាពកំរិតមធ្យម រៀបរាប់អំពីស្ថានភាពរបស់ប្រព័ន្ធចន្លោះពេលកំណត់ណាមួយ ។ បរិបទនៃមជ្ឈដ្ឋានខាងក្រៅតំណាងនូវឧប្បសគ្គនានានៃប្រព័ន្ធនាមូលដ្ឋាន ។

សេណារីយ៉ោ (Scenarios)

គោលការណ៍និងដំណើរការទូទៅ

ការសន្និដ្ឋានសំខាន់ៗ :

សេណារីយ៉ោ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយការធ្វើពន្លាតលក្ខខណ្ឌនានា សំរាប់អនាគត ផ្អែកលើលក្ខខណ្ឌបច្ចុប្បន្ន នានា និងឥទ្ធិពលធំៗដែលអាចទាយទុកជាមុនបានសំរាប់ការផ្លាស់ប្តូរ ។ ជាលទ្ធផលការសន្និដ្ឋានជាមូលដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ ទៅនឹងអាកប្បកិរិយារបស់ប្រព័ន្ធខ្នាតមុខបានបង្ហាញថាប្រព័ន្ធហាមយាត់លក្ខខណ្ឌបច្ចុប្បន្ននានា ដែលជាលទ្ធផល របស់ឥទ្ធិពល ដែលមានពីមុន និងនាពេលបច្ចុប្បន្នទៅលើប្រព័ន្ធ។ ក៏ប៉ុន្តែប្រព័ន្ធសង្គមនានាគឺជាការរៀបចំដោយខ្លួនឯង និងជាភាគីការពារហើយស្ថានភាពនៃប្រព័ន្ធបច្ចុប្បន្នអាចទទួលឥទ្ធិពលដោយការការពារនូវលក្ខខណ្ឌនានានៅពេលអនាគត ។ យោលទៅលើកត្តានានាទាំងនេះ នៅក្នុងការកសាងសេណារីយ៉ោទាមទារឱ្យអ្នកធ្វើការវិភាគប្រុងប្រយ័ត្នអំពី ប្រសិទ្ធិភាព ដែលអាចកើតមានលើសកម្មភាពនៃការ ការពារទៅលើស្ថានភាពរបស់ប្រព័ន្ធនាពេលអនាគត ។

ជំហាននានាជាមូលដ្ឋាន :

១- កសាងប្រព័ន្ធមូលដ្ឋាននៃស្ថានភាព

- ▶ កំណត់នូវអនុក្រុមធំៗនៅក្នុងប្រព័ន្ធមូលដ្ឋាន ។
- ▶ កំណត់នូវមែកធាងនានារបស់អនុក្រុម ។
- ▶ ជ្រើសរើសមែកធាងមួយដែលជាឥទ្ធិពលធំៗសំរាប់ការផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងប្រព័ន្ធ ។

២- កំណត់បរិបទនៃមជ្ឈដ្ឋានខាងក្រៅ

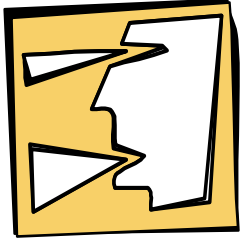
- ▶ កសាងអ៊ីម៉ូតែកស្តីអំពីឧបសគ្គនានាលើការផ្លាស់ប្តូរនៅក្នុងប្រព័ន្ធមូលដ្ឋាននៃស្ថានភាព ។
- ▶ គិតគូរឧបសគ្គនានាដែលអាចផ្លាស់ប្តូរក្នុងកំឡុងពេលអនុវត្តន៍ប្រព័ន្ធ ។

៣- កសាងការវិភាគលាស់រហូតដល់រូបភាពកំរិតមធ្យមលើកតំបូង

- ▶ កំណត់ទំនោរនានានៅក្នុងទំនាក់ទំនងទៅវិញទៅមក រវាងមែកធាងទាំងអស់របស់ប្រព័ន្ធមូលដ្ឋានសំរាប់ចន្លោះ ពេល (៥ ទៅ ១០ ឆ្នាំ)
- ▶ កំណត់ការផ្លាស់ប្តូរទាំងឡាយនៅក្នុងឧបសគ្គនៃមជ្ឈដ្ឋានខាងក្រៅសំរាប់ចន្លោះពេលនៃការអនុវត្តន៍ ។
- ▶ ប្រសិនបើជំរើសឬ ទំនោរមានលក្ខណៈ ប្រកួតប្រជែងកសាងរូបភាពកំរិតមធ្យមសំរាប់រយៈពេលកំណត់មួយ និង ទំនោរនីមួយៗ ។

សេណារីយ៉ូ (Scenarios)

គោលការណ៍និងដំណើរការទូទៅ

៤- កសាងរូបភាពកំរិតមធ្យម :

- ▶ ដោយប្រើប្រាស់ទំហំនិងមែកធាងដែលបានកំណត់រួចហើយនៅក្នុងជំហានទី១បន្តរៀបរាប់ពីប្រព័ន្ធដែលអាច ជាប្រព័ន្ធ នៃស្ថានភាព ឬ លក្ខខណ្ឌនានានៅពេលមួយកំណត់ ។
- ▶ យកមកគិតគូរនូវតម្លៃពលនានាដែលនាំឱ្យមានការប្រែប្រួលឧបសគ្គពីមជ្ឈដ្ឋានខាងក្រៅនានា និងទំនោរផ្ទៃក្នុង ផ្សេងៗចំពោះប្រព័ន្ធ ។

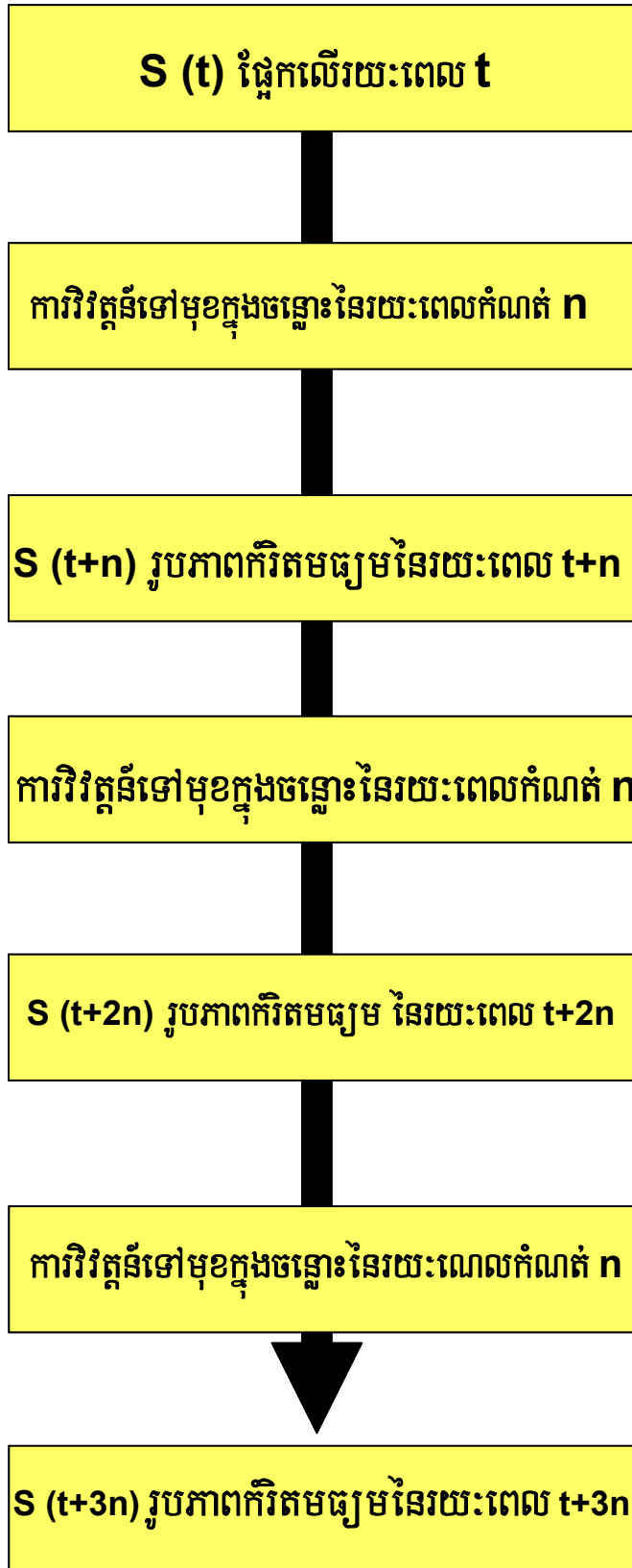
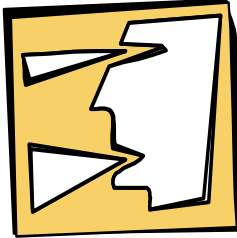
៥- រំលឹកឡើងវិញនូវជំហានទី៣និងទី៤រហូតទទួលបាននូវពេលវេលាដែលត្រូវចំណាយដូចគិតគូរទុក :

- ▶ រូបភាពកំរិតមធ្យមចុងក្រោយក្លាយជាប្រព័ន្ធមូលដ្ឋានថ្មី
- ▶ ដើម្បីឈានទៅរករូបភាពកំរិតមធ្យមមួយទៀតគួរគិតគូរ ដល់ការប្រែប្រួលនានាសំរាប់ចន្លោះពេលនីមួយៗ
- ▶ បញ្ចប់សេណារីយ៉ូជាមួយនឹងរូបភាពកំរិតមធ្យមចុងក្រោយបំផុត

ប្រសិនបើសេណារីយ៉ូតាមបែបបទដ្ឋានកំពុងត្រូវ បានកសាងដំណើរការការងារនានានៅក្នុងជំហានទី៤ ត្រូវធ្វើបញ្ជ្រាស់មកវិញ ។ ជំនួសឱ្យការទាយទុកនូវរូបភាពកំរិតមធ្យម អ្នកវិភាគ គួរតែខិតខំកំណត់សកម្មភាពឬគោល នយោបាយជាមធ្យោបាយជំនួសដែលចាំបាច់សំរាប់ការ សំរេចនូវស្ថានភាពរបស់ប្រព័ន្ធដែលចង់បាន ។ ករណីនេះគឺជាដំណើរ ការធ្វើឡើងវិញ ដែលគោលនយោបាយនានានៅក្នុងជំពូកទី១ ដំបូងទំនោរនានារបស់មជ្ឈដ្ឋានខាងក្រៅរបស់ប្រព័ន្ធ និងបរិបទនៃមជ្ឈដ្ឋានខាងក្រៅត្រូវបានប្រើប្រាស់សំរាប់ទស្សនាមធ្យមដំណើរការទៅមុខដែលអាចកើតមាននោះ ។ ភាពខុសគ្នាជាមួយស្ថានភាព ប្រព័ន្ធបទដ្ឋានក្រោយមកត្រូវបានយកទៅប្រើប្រាស់កំណត់អំពីគោលនយោបាយជា មធ្យោបាយជំនួស រហូតដល់មានភាពស្របគ្នានូវ រូបភាពកំរិតមធ្យមដែលចង់បាន និង ទស្សនាមធ្យមនោះ ។

សេណារីយ៉ូ (Scenarios)

គោលការណ៍និងដំណើរការទូទៅ

សេណារីយ៉ូ (Scenarios)

References and Sources Used

Jenssen, B.:(ed), **Planning as a Dialogue**, District Development Planning and Management in Developing Countries, SPRING Research Series Nr. 2, Dortmund, 1992

Jenssen, B.; **Towards a Quantification of Agglomeration Disadvantages in Metroplitan Areas of Developing Countries**, University of Dortmund, IRPUD, 1984

Rondinelli, Dennis, A.: **Applied Methods of Regional Planning: The Urban Functions in Rural Development Approach**, Clark University: Rural Marketing Centers Working Group (USAID), 1983a

Thimm, Hr.R., Green, D.A.G., Leupolt, M. (Eds); **Plannning and Operating Rural Centres in Developing Countries**, Studien zur Ländlichen Entwicklung. No. 18, 1986